

Shlako tribe, its sub-groups and custom regarding village construction and lay-out.

372(2)

0-1b

7/15

K 32/15

P, G. Kgasoe.

1/9

1.

1b

Molaolisi Naga.

Motsitle ke leina la naga e no ea Tlakong ea batlako ba Matutu me jaka o batla maina a naga ke a dithaba. Mantsoe a mono ka maina aone ke a (1) Legadalle ke lina la thaba tse tsa Tlatlaganyane e tsoaraganyeng le thaba mantsoe a magolo a mamifloe. Thaba tsa ga Motsisi u Legadalle ke mantsoe a rapaletseng ntleng ya bo tlabo tsatsi mantsoe a dikanyelitseng motse ke a ke Motsitle e tswaraganye le Rakatane e nne ke Ratumuga ka togile Rakane sebakanyana se se Beyane e potile Rakatane ntleng, ya Borwa go tshwekanya letsatsi ge o ya ntleng e Borwa e nne ke Masulubele, Masulubele o tswaraganye le thaba ya Motsitle ntleng ya bophirimatsatsi ke eo yone e lirileng phatana le Motsitle mogare ga thaba ya Rakatane le Motsitle gona le lentswana le le bidiwang la ga Rantana ka moraka wa gagwe o no o le mo go lone me gona lephatana mogare ga tsônê e bidiwang phatana ya morena go no go nna Poo tsa kgosing mo moraka wa kgosing wa Lipoo o nong o nna teng mo thabeng ya Ratumuga mo gonong go tletse litumuga Liphala ke thaba e nang le magaga a tsabegana a eleng naga ga a balimo bogologolo ke eo yone e tswara ganyeng le thaba ya nngwelwe ntleng bophirimatsatsi.

2.

Gape mogare ga tsônê thaba tsa Ratumuga le nngwelwe gona lephatana e bidiwang ya ga moshage e gotweng Moshage ona a nna teng jaka e kete ke motsana me a simolotse ka gonna ka Likgomo teng me mo tlase ga tsônê go li katoga go se go tona gona le lentswana le e keteng ke thotobolo nyana le bidiwa Thathane ke lone le le le le a ganyeng lephana ya Moshage gono go nna monna fa teng wa sekgatla a fulugetse fa molatswaneng wa mmetle o gonong ga sala monna fa teng gotwe Rakhupari bana ba ga Morwa Ramafoko ba e rileng ge ba tloga foo. Bahulugela kwa Tlare litelle ga utswane thaba ya Molorwe. A re, "Ke boêle kwa morago kwa thabeng ya Masulubele e leng tsônê tse lilikanyelitseng motse wa Motsitle kantleng ya bophirimatsatsi." Thaba ya Masulubele etswa raganye le thaba ya Seliba sone se go nowang mogo sone sone selebanye fêla sebatla sa lentwe la seliba ntleng ya bophirimatsatsi me ge o thula maletsone. Thaba tse oo o leba ntleng ya bophirimatsatsi o tla tsena mo mantswaneng a a biliwang a ga Masekgoko a o alirileng phata ya likoloi fa gare ga o re phata e kajeno go lirilweng tsela e bethilweng mogo eo yone e fologêlang kwa Letlakeng Putfontein.

3. Me go ya le tsônê thabana tseo tsa Masekgoko kwa thoko ga tsônê go na lele ntwana le le ntlanyana lone gatwe ntlane me go ka toga foo o ntse o ya leone Mantswana a likanyelitseng motse o tsene mo ntwaneng la Boropeelwane lentswana lele tletseng boyang ba MotshikMini bo basali ba bolirang. Lefielo lefelo me lone letswaraganye le kgabiyane kgabiyane thabana e go bileng go le mogobe mogo limo ga lone me ntleng ya bo phirimatsatsi le biliwa kgabiee ke lentse le rapalletseno go tloga fo go otle kwano gae o tla lentswana la Tlapeng Klippan.

Mogobe o teng mo golimo ga lone lentswana leeo la Tlapeng ge o tloga fa Tlappeng kana o boela kwa morago o tsela molatswana wa kgabiee o fologang kwa kutung ya lentse la makweleng o thulamelang kwa sekgoeng sa sebatalatsane go feta kwa legotlong la lialitswe le gotlo la lialitswe ke lone le le kwa tlase ga Ramakgothi. Ramakgothi molatswana o fa gare ga ntwana la mafenole le lentswana la mabuputswane mo go o boela ntleng ya sebata la tsane o tla tihatloga le sekgwa sa tsope mo teng ga sone o tla bona gona le mogobe wa Tsope janong o rapalatswe letsatsi o no e kete o boela kwano motseng o tsena ka ntswe le letona.

4. Le gatwe mothuli lone lentse leo lele o kameng motse wa ga Sethumeli wa letlakeng o busiwang ke kgosi Kalafie sedumeli janong mantswana afa pele ga mothuli ke Lepelana. Lepelana kana ke e ne a tswaraganyeng le makweleng le le ntleng bophirimatsatsi mmalikhulu janong ge o tla Rala seloko se segolo o tsela Ramfate o ya mo ntweng la Boaane le le bapileng le Booe go na le lentse le letona le le bidiwang mogolo mogolo ga likwe mothoko ga lone ntleng ya Botlabatsatsi gona le lentswana lone ke lele bidiwang ga ballwe le ina le lennye la lone ke Mutungwane fa go agileng makgwa ka yeno a makoronyeng makoronyeng ke ôñê Makgwa a ntseng mo nageng tsa rona tsa ge re santse re tloga kwa botlabatsatsi me kana go tloga mo gaba allwe o tla ntleng eno ya botlabatsatsi o tla tsena thabana kampo mantswana a phorotlwaneng ke one a potileng Ratumuga ka kwa thoko go otswa ntleng ya kgetleng e ne kgetleng ya noka o tsena ka one mantswana a o pele ya nong kana o tla leba ntleng ya Tlatlaganyane o tsena ka ntwana la Molimong le le mogare ga seloko sa matsenaphage me molatswana wa matsenaphage kwa tlase o kopana wa linku.

5.

Motse kampo metse e megolo.

Kana rona Batlako ba Matulu re tswa kwa Mokuena kwa ga Sechele. Ke gone kwa renang le motse o mogolo pele kwa teng re santse re na le kgosi ya rona Mabe. Me motse oo o no o tsotswe ke kgosi Mabe ke gone kwa e rileng ge re tloga teng ra tla kwano Motsitle. Janong rena le kgosi Moetlo. Moetlo o na a na le morwa rangwe a bidiwa Leotwane. Bana ba ga Mabe ka bobeli me Leotwane e ne e le wa lapa le lenye me ba ne ba loela bogosi e ne le kgosi Moetlo kgosi. Moetlo a gadisa kgosi Leotwane dikgomo ka litlhare a sua ke gone kgosi Moetlo a tla a ga motse o no wa Tlakong o fitlhetse go le Ramakana wa ga ntswale mono me ke one motse o mogolo wa Batlako ba Matulu jaka o bona o agile motlase ga mantswe a Motsitle ke eo yone metse e megolo ya Batlako kana ge ba ya kwa Mokuena ke ba setse ba tlogile kwa mantswaneng a Makgophe ba rile go tlo ga kwa teng kwa Makgophe ba ya kwa Mokuena mo Makgophe le gone ba ne bana le motse o motona me kana rene re ise re ate ya ka kajeno ka gore ba ba ne ba tswennwa mefape ya Matebele.

6.

Janong o batla ka go ya motse kafa go nong go agiwa motse ka teng Motse o no ~~na~~ o agiwa ka go laolwa o tlatlobiwe pele go re go bonwe pele ke Mangaka a koma gore a golo foo go tswanetse ka-go ya motse kampo a ba bannwe ba setse ba beile libešla fa teng me litaola li tla supa sentle ge go sena sepe litla bolšla marapo me ge go sa tswanela a tla bolšla marapo a mangaka a koma me e tla re ge go tswanetse ngaka ya kgosi e tla ya go ba ya motse wa kgoro ya kgosing ke eo yone e tla yang go tloma timapo tsa motse wa kgosing a ya go tloma sebetlela ka pholwana e sa fagolwang ka gobane kgosi le eo yone kana ke poo ya mots

Me ge basali ba ya go tloma lieka nngaka e ya ya go bona gorex a go ntse go sieame ya go tlatloba me motse o beiwa ka thulaga gano ya go tsalwa ga likgoro fela ya ka litsetswe ba banye ga ba kake ba tloma sebetlela pele go bo mogolo a bone ge o monye a ka tloma sebetlela pel o motona ga kake a a ga fa go ene ka bane o ka tla a sua a bolawa ke sebetlela o tswane ya go aga kwa go nnwe gore a tle a phele sentle kana sebetlela se tswana lentlo ya ga monnao ge a sule wa tsena fšla

7.

mo teng o tsenwa ke boloetse ba seromo bo bo bolisang tlogo e nyeme fela ka lintho me moka gong ya motse go wa re fela ge go thšbelwa go ageelwe linamane le linku le lipoli pele kgomo li ise li ageelwe ka go tsabiwa libatana bo phokoje le bo-phiri. Makanyana ke sone santla

se se lirwang le litlagana tse go tla robalwang mogotsone me ngaka eo yone e tla potologa golofa ka naka la eo yone go bona gore golofa go siame ke sone se se lirwang ge go thibelwa e ne e le one mokgwa wa go thibela sebetlela ke tiro le mokgwa wa rona. Me kwa sakeng la dikgomo lela linku le la lipodi le kwa teng go ntse go epetswe limapo ka tshitlo poo ya tsone likgomo e tswerwe ka ka lenaka ka tshillo gore e seka ya ba ya tlogela likgomo ya ita ola e ya ya le likgomo li sele e ne e kgaeliwa ke banna ngaka e ne e re ge e filla mo sakeng e photle mpa ya mo retlwa ka setlare sa li poo me e tsene mo sakeng e shape poo ka yone mpa ya moretlwa mpa e oo ba banne ba e tlomele fela mo matlakung a saka la likgomo. Ba banngwe ba e tlomele kwa mokgorong mme mpa e e ne e ne molisa wa poo ya likgomo molisa wa poo gore e seka ya itaola ya tswa molikgomong. Lenaka lona le ntse le le teng la Tshitlo.

8. Ngaka e ne e luelwa ka kgomo le lenaka la Tshitlo luelwa ka kgomo le ge o batla gore ngaka e go fe buaka o luela ka kgomo ka gore lenaka le ke lone molisa wa ntlo ya gago o lukantse thata o tlabelwa ka lone le ba ntlo ya ga go le ge o tlabelwa ka kgomo ya gago fa lapeng la gago a tla re ge e seno go oela fa fatse wa ya mo lenakeng le le lisitseng Motse wa gago wa kgoatha kgwatha ka monwana wa tswara kgomo e suleng ka Tshitlo ya naka la motse wa gago wa e tswara mo maotong mo litlakang le mo mogatleng. Pele e se e ise buiwe me e tlare ge e buiwa pele wa kgaola selitse sa yone wa seba ya gore batho ba seka ba selocha ge baka se locha nama ya yone e tle e bolaise batho mala e ba tsollise me fela e le gore molato o lule fela mo go locheng mogatla wa yone ga e buiwe pele e ise e be e tswarwe me janong ke e ne nngaka o tla tla-getla litlare tsa gagwe a lithugela mo mogopong kampo mo levisong tse a tseleng go foka motse oo ka tsone ya nong ka e le tse lithang motse le tla fokwa ka tsone li tlare mo go le tsone liruiwa o tla tloga a nne a ponjoka namane e tona ngaka a re kana ga ke monna ke mosimane a thaba selitsi sa gagwe le lefatse a ipetsa mapara.

9. Mokgwa wa likago gore go no go agiwa jang go bopeelwa le botana le le tshekeletsa go othaya mothao wa ntlo ya segarona go tlokoliwa le mapo janong go go legeelwe kgole mogolone le kokotalwe fa gare ya nong go go legeelwe le lennye kwa ntleng lemapo ya nong motho a tsepe lele kwa ntleng ya kgole fa fatse a le goge gore le nnape fa fatshe

le lire mothalo janong mo mothalong wa lone ke gone mogo epeelwang lieka teng me tloge li mareelwe ke basali ba li tswarise gore li seka tsa wa.

Janong bone basali ba bopee lebotana e le bone fela ge ba fetsa go bopela lebotana ke gore banna bone ba tla tlomesang ntlo ka litlone litloneso le le ballo ba khumile kgobadi. Kgobati e iteiwa mo mokeng Leballo ke letalane ge banna ba felitse tiro eo ya bone ya litlomeso ke gore ba tla sutelang basali go rulela litlomeso ke setlare sa mokee le mosetlha le morutlare. Maotaana ke one mokee le morutluare le mokgofa mephakalego ke e tsone litlare tseo mokee le mosetlha le mokgofa. Kgobali fela eo yone ke ya mookana. Janong banna lire setlatla ka mpana tsa maretlwa le kampana tsa megwane ba li loge ba li tswaka tswakanye ba be ba reme le mekamelo e sannwang le thobane e pakang setlatla. Me janong go tsene bomme basali ba tsele bojang bo ba reng re fatla legotlo ba bo bofe ka eo yone kgobali kampo ka moli kampo ka tele ke tsone tse ba bofang ka tsone. Bojang ba rula ka sesigo le mosagwe le motsikhiri o ba feelang malapa kaone me menyako e nna e meny e go tsenwang ka mangole. Gwa go go biwa ge go tseenwa le motsa mollo.

10.

~~Swaxgaxgaxhixaxgaxgaxtssaxwaxkaxmatsaxmekk~~

Molaolise Mole Poo wa Mophato wa Malosa.

Dikgoro tsa motse wa Batlako ka tlogo. Ntata o ko o nthuse o nneele dikgoro tsa motse wa lona Batlako ge le tla aga mono ke kopo ya me. (Ba bina Flou fêla).

1. Kgosì ke ba kgosing bo ra Mabe a Molotsi a Motsi a Mabe.
2. Kgoro ya Masogana a Legadalle a Motsi.
3. Kgoro ya Morena a Ramokgali a Libaba.
4. Kgoro ya Poo a mmotlane a Poo.
5. Kgoro ya Mogale a Rantla a Kgasoe.
6. Kgoro ya Gopanyane a Setsogoe a Ntsoelinnwe.
7. Kgoro ya Maseana a Kaioe a Molise.
8. Kgoro ya Masulubale a Satile a Molisane a Masulubele.
9. Kgoro ya Makobswana a Thole la kgomo.
10. Kgoro ya Leema a Tsipe a Mabe a Sephile.

Morago ga tsena kgoro tse lincha a tsena.

1. Kgoro ya Maletsè a Mokgosi Ba hina Nare.
2. Kgoro ya Mangwato ba bina Photi.
3. Kgoro ya Magoluelo a Masiyangwako ke Babilili ba bina Ncha Letlale

Tse ke kgoro tse li tsenyeng mogo mopusong ya kgosi Moetlo Mabe tsone kgoro tse tharo tseoo. Kgoro tse lile some tse ke ligonelang tse tsa pele tse ke reng ke bone ba bina Tlou tse ke tsone tsa puso ya rona go tloga mo pusong ya bo kgosi Mabe wa bogologolo go tloga Magagarape e sa ntse e le bone barwa. Sefelewana Magalimana ntweng a ya ga a galimane Barwa Morwali a mphele re tswa kwa Mokuena ke ge kgoro tse li ntse li setse bo mogolo wa a rona morago le ge rele kwa Legadalle e ne e ntse e le tsone e seng kajeno wa neng o utlua motho a ipolela me a sa bue nnete a re ke rona ke rona.

11. Molaodisi Mosu Maritius Ramafoko.

Mokgwa wa ntlo ka segaronage o seno go bona fa o tla tlomang ntlo teng o tla ya go kola lebala me ge o seno go kola lebala e tlare mantsiboa monna le mosali wa gagwe ba ya go pitika kwa ntlong ya ka monna le mosali wa gagwe ge ba seno go tsola nngwana ge e le wa ntla ba tla tlola mopakuana go ntse jalo le kwa ntlong ge e fela ba tswanets

Bone ka bobeli ba bone ba e go pitika go tlosa sebetlela ke gore ba ila ga go motho o tswanetseng go ka kopana le mosali oo wa ntlo. Pele a ise a kopane le monna ntlo ke gone ka mo ntlo e ka sekang ya nna ya agiwa ge monna eo yone a se teng ke gore monna eo wa ntlo o ka a kg khutlega a khutlwa ke mosali ge mosali a sa moilele go wa ilelwa go a ga ntlo go wa ilelea. Ntlo ya geelwa ka legora go liriwa legora la segotlo ke lone le le ageeletseng ntlo kafa teng ga legora go bo-peelwa lapa la segotlo ka kwa pele go bopelwe lapa le eleng lone lapa tota e seng segotlo.

12. Me malapa one a mabeli a ke one a sireleletseng ntlo gore e seka ya senyega go be go agiwe segotlwana sa mollo. Saka la likgomo lele saka la dipoli le lesaka la linku le lesaka la linamane ageelwa ka fa ntle ga le gora la ntlo me saka la linamane le ageelwa ga afa gaufi le lesaka la bo mma atso masaka a likhutswane lipoli le linku le one a ntse a nna fa thoko ga saka la likgomo go lirela gore ge go ka tlags sennyane jaka nkwe kapa phiri libe lile gaufi le batho me batho ba tle ba kgone go thusa gape mo masakeng mo sakeng a fapogile o leng mo mo-kgweng wa basali ga kake a tsena mosakeng go tsaya boloko le ge e le mosali o tserweng a ka seka a tsena mo sakeng go tsaya boloko go tsena ngwanyana o iseng a fapoge le gona mosali ga kake a tlola kgole tse ligamang tse basimane ba gamang ka tsone ka gobane kgole tse li Thailv

ke ngaka o li tlola ga ntse janong ke moila gore mosali o setseng a ikgalima a li tlole. Mokgwa wa lesaka mo monneng go le aga le go bona gore a kgomo li tsala sentle.

13.

Molaodisi Mosu Maritins Ramafoko Mophato Lefatswana.

Go itisa mo ntlo ya gago le go phela sentle ke go nna le Matwetwe wa nnete ngaka ya nnete ruri e tsware lapa la gago. E be e letsetse-ne ba botle fa lapeng e le tise kana moloi o lira motlolo o mogolo ka gobane a ka le robatsa a tswa a tsamaya a ya go bina kwa ntle le ba bangwe me lona a le robalitse moloi o na le go ne go bula ntlo e tswe-tsweng moloi o tla a bolaele batho likgomo o tla a bolaele motho bana moloi o bolaela motho mabele o tla a e go phofisa mabele kwa masimong.

Le gona moloi o tla aphofise mabele a motho mo lapeng a fula reletane serota a re ntle a senye mabele e nne moko fela ruri moloi o go lokela setlare mo lijong wa go lowa a go tsentse batho ba nna litsenwe ka boloi le ge ona le linya li bolaya thata wa litsekatsekanya moli gore li seka le go bogola tsaba tsa bogo la a litshere ya nye goreli seka tsa go lirela sepe sepe me janong o tswanetse wa ba boraitse ba baakanya.

14.

Khulugo motse gantsi o hulusiwa ke ntwana kana bogologolo malwetse a ne a thibeelwa ke lingaka ka litlare kana ka ne ba itse litlare sentle ge nngwaga o no o simologa bane ba alafa naga pele maru a ise go tla epiwa mogaga gore go tsa maiwe go ntse go gaolwa naga ka go rialo bane ba sa atisa go hulusa motse ka ntle ya maloetse le gone bane ba itse go alafa tlali ge e Rathile sengwe go no go ya one mangaka a komabanna ba motse ba ee go bona gore molato keng ge tlali e tla ratha.

Me geba fitla ba seno go latla ditaola marapo a ntse lisuleng ba tla tsuba ka mollo go lofo me mosimane a tlola ka selitse sa kgogong e ipoka ka sone ya ka e kete o ipoka lintsi a simolla.

A letsa nakana ya gagwe a re k fie, fie, fie. Moloi suo a re moloi ke oena pheremela. A akgalema thata me tlali e tla tsamaya gaj se se thubang motse tlala le shekere ke lona le tleng le thube motse mo tla go buiwang gotwe Mampitiki Matsena ka kgoro banna kana banyana nhee. Ge go sepaletse go setse go banagala gore tlala masoena e tshibeelwa kgosi.

15.

A monna ka sechuana sa rona ona a tle a ikage le motse wa gagwe ee motho ge a seno go tseisiwa mosali wa gagwe o aga ntlo ya gagwe ka

nosi. Me oe ga mokgorong ya ga a bo gakake a ya go a ga kakua kgorong e e seng ya gabo o lumelwa go aga ntlo ya gagwe mokgorong ya gaabo. Me o tla nna fela mokgotleng ya ga Raagwe ke mo a tswanetseng. Go tsogela teng moso o monngwe le o mongwe ka e le gone fa batswanetseng go tlapela liatla le matlo kwa teng ka metsi a tsotswe ka naka la kgomo kampo naka la tholo go tla fitle go tlapisanwe ka one le bogobe bo tla tsisiwa fela kwa kgotleng ka mogopo. Motlaope bo tswa kafa lapeng la mosali o motlana e go teng batho ba batleng ba nne ba sa nyala ba itunne fela mo malapeng a bo Raabo a be a tsofale a ntse a itunetse a sa nyala. Batho bao ba biliwa masoga mafetwa ke mafetwa ka gore ha fetilwe ke nyalo e ba tswanetseng ba ntse ba sopa me ge motho wa bone a ka sua a antse a sopa ka setswana ba re o sule a ikhuparetse ke gone ka mo baneng ba tle ba mokgaole letsogo ba le mmelese ba o le mmelese.

16. Mosali o mongwe le o mongwe o na le ntlo ya gagwe li ntlo li bewa ka go latelana ga tsone jaka basali ba tserwe kampo ba leng ba raro kampo ba leng ba tlanwe ga ba kake ba nna mo ntlong e le ngwe o mongwe le o mongwe o na le ntlo ya gagwe me bone e le basali ba monna a le mongwe fela le ge e le mosali o ba tlilweng ke malikgomo. Mosali wa lapa lele golo o ka tseelwa fela fa lapeng a biliwa mmelegi wa bana me fela ge a seno go tsena fa lapeng laga Malikgomo o tswanetsa lireelwa a agelwa ntlo ya gagwe ka kua segotlong sa ga Malikgomo. Me e ne bana ba a tla ba tsalang bone ba tla biliwa bana ba ntlo e kgolo ka gobane mabo o tseetwe molapeng le le tona fela ntlo ya gagwe eo yone e tla agiwa ka kua segotlong ba ka seka banna mo ntlong e le ngwe.

Ke gone ka mo o utluang batle ba re ntlo ga e ke e ageelwa mogolimo ga ntlo e ngwe lintlo le malapa a tsone li ya fela ka go tlomaganana ga tsone ya ntlala le ya bobeli fela jalo go isa go ya bofelo e potlana mo go tse lingwe. E ke ke motse ge o tlogeelwa ga o tsubiwe o tlogeelwa fela o ntse o eme ga go tsewe likago tsa one o tlogelwa e le Matlotla fela go fitla go agiwa ka likago tse incha go remiwa ka go tsali ncha go agiwa ka tsone tsele litlogetswe marope ka segarona ga a eteelwe. Borago bare maropeng go wa boelwa go sa boelo eu ke maleng baraya ge hulugile ka nna wa ya go aga gape kwa maropeng a geno me marope ga a eteelwe ba re poela ea ya ge o ntse o boa maboela kwa

/maropeng.....

maropeng e tla sua kapele ke gone mo bareng poela ea ya e re ge o huli
 gile mo motseng o lese o seka wa tlole o ntse o ya kwa go one marope
 ga lekolwe. Ba bangwe gaba kake ba aga mo gone me fela ba bapana le
 one fela ba a tshaba go aga mogone tota ba fitlela gore ga go na siama
 go lira jalo ge e se gore ba ikagele a bone marope le ge baka re ba
 fitla ba thibela mo gone ba tlabane banne ba tloga mogo o ne ba aga motse
 wa bone go sele tota go lira marope a eleng a bone malope npee tsimo
 18. mogola ona le balimo gago tswarwe sepe lege go fitile linyaya tse lint
 e tlanne e ene matlotla ba kae fela. Matlotlo go lumelwa a mo gae
 fela motho ge a tlogile fela a pota motse ntle e e ngwe ke one a tlang
 go lumelwe motho go aga mogo one kana ge e otlogela letlotla o eo go
 aga kwa gonnwe janong Matlotla a ago go atla sale a kaolwa ke ba kgore
 ya eaeno ba alaolela mo golimo ga kgosi sesegolo kana bogologolo gono
 go fitliwa basui mo malapeng le mo ligotlong le mo masakeng janong go
 tsabiwa gore kana ge motho a ka nna mo letlotleng la gago maitse senti
 liphuph tsa batho ba gago mo ba leng kana a ka liepola ge e le moloi
 Me janong a tloga a lefetsa ka mmu wa phupu kampo ka marapo a ba k sui
 ba gago ke sone se se tshabawang thata janong marope go boela motho
 mo go one ~~axaxk~~ e tswanetse ya nna ngwana wa matlotla a a keene a
 kareng ke rata go a aga mo matlotleng a ga rre me ene o siame ge a a
 satswe kwa kgakala a tswa fela mo gae ka segarona o siame. Matlotla a
 a mo tswanela.

END S 372